

PROTOKÓŁ
posiedzenia Uniwersyteckiej Komisji Finansowej KRUP
Katolicki Uniwersytet Jana Pawła II,
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
8 kwietnia 2017 r.

W posiedzeniu udział wzięli:

Członkowie UKF KRUP:

- 1) dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM – UWM w Olsztynie -Przewodniczący,
- 2) ks. prof. UKSW dr hab. Maciej Bała – UKSW w Warszawie,
- 3) dr hab. Zbigniew Bukowski, prof. nazw. – UKW w Bydgoszczy,
- 4) dr hab. prof. UŚ Michał Daszykowski – Uniwersytet Śląski,
- 5) prof. dr hab. Danuta Dziawgo – Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu,
- 6) prof. dr hab. Waldemar Gos – Uniwersytet Szczeciński,
- 7) dr hab. Jerzy Halicki, prof. UwB – Uniwersytet w Białymstoku,
- 8) prof. dr hab. Wiesława Miemiec – Uniwersytet Wrocławski,
- 9) dr hab. Andrzej Pieczyński, prof. UZ – Uniwersytet Zielonogórski,
- 10) prof. dr hab. Jacek Popiel – Uniwersytet Jagielloński,
- 11) prof. dr hab. Janusz Słodczyk – Uniwersytet Opolski,
- 12) dr hab. Paweł Smoleń, prof. KUL – Katolicki Uniwersytet Lubelski,
- 13) prof. dr hab. Mirosław Szreder – Uniwersytet Gdański,
- 14) dr hab. Grzegorz Ślusarz, prof. UR – Uniwersytet Rzeszowski,
- 15) prof. dr hab. Andrzej Tarlecki – Uniwersytet Warszawski,
- 16) dr hab. Grzegorz Urbanek, prof. UŁ – Uniwersytet Łódzki,
- 17) prof. UAM dr hab. Tadeusz Wallas – Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
- 18) prof. dr hab. Jerzy Węclawski – Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie,
- 19) dr hab. Barbara Zbroińska, prof. UJK – Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Zaproszeni goście:

- 1) prof. UW Anna Giza-Poleszczuk - Prorektor ds. rozwoju Uniwersytetu Warszawskiego.

Obecni byli również:

- 1) ks. prof. dr hab. Antoni Dębiński - JM Rektor Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego,
- 2) prof. dr hab. Stanisław Michałowski - JM Rektor Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Otwierając kolejne posiedzenie Uniwersyteckiej Komisji Finansowej KRUP Przewodniczący - dr hab. M. Gornowicz, prof. UWM serdecznie powitał zebranych i przekazał głos Rektorom Uczelni będących współgospodarzami posiedzenia Komisji.

Ks. prof. dr hab. Antoni Dębiński powitał członków UKF w murach Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. JM Rektor życzył inspirujących dyskusji i wyraził nadzieję, że efektem spotkania będzie istotny wkład w przyszłą organizację szkolnictwa wyższego i nauki w Polsce.

Prof. dr hab. Stanisław Michałowski powitał zebranych w imieniu całej społeczności UMCS, życzył owocnych obrad i zaznaczył, że KRUP liczy na opinię UKF na temat propozycji finansowania uczelni zawartych w trzech projektach założeń do nowej ustawy o szkolnictwie wyższym.

Przewodniczący UKF podziękował Rektorom obu uczelni za przybycie i życzenia. Następnie wyjaśnił, że - mimo wcześniej składanych deklaracji - w posiedzeniu UKF nie weźmie udziału pan Jarosław Oliwa Dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów MNiSzW. Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM poinformował, że dotacja podstawowa została już podzielona, jednak rozporządzenie Ministra w tej sprawie nie zostało jeszcze podpisane. W związku z tym Dyrektor J. Oliwa uznał, że jego obecność na posiedzeniu UKF miałyby jedynie kurtuazyjny charakter.

Następnie dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM przedstawił porządek obrad Komisji (załącznik nr 1) i zaproponował przystąpienie do realizacji pierwszego punktu: *Możliwości i horyzont czasowy dostosowań uczelni do nowego algorytmu podziału dotacji podstawowej.*

Prof. dr hab. Mirosław Szreder (Uniwersytet Gdański) omówił poszczególne składniki nowego algorytmu podziału dotacji podstawowej oraz wyjaśnił zasady jej podziału pomiędzy uczelnie. Prezentacja prof. M. Szredera posłużyła jako wstęp do dyskusji na temat możliwości dostosowania się uczelni do nowego algorytmu oraz omówienia propozycji podziału środków wewnątrz uniwersytetów.

Następnie prof. dr hab. Mirosław Szreder zaprezentował program symulacyjny, który dzięki zastosowaniu odpowiednich formuł pozwala obserwować zmiany zachodzące w poszczególnych składnikach dotacji na skutek zmieniającej się liczby studentów, pracowników czy projektów badawczych.

Prezentacja prof. dr hab. Mirosława Szredera pt. „Dotacja podstawowa. Nowy algorytm podziału środków” stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

Przewodniczący Komisji otworzył dyskusję w sprawie dostosowywania się uniwersytetów do nowego algorytmu podziału dotacji oraz zasad jej podziału wewnątrz uczelni.

Prof. dr hab. M. Szreder poinformował, że w Uniwersytecie Gdańskim limity przyjęć kandydatów na studia zostały zmniejszone o 15%. Przy podziale środków wewnątrz uczelni proponowane jest przyjęcie wartości parametru d_i na poziomie 1.

Dr hab. Andrzej Pieczyński, prof. UZ poinformował, że w Uniwersytecie Zielonogórskim wartość wskaźnika SSR wynosi 13,9 zatem niewiele odbiega do przyjętego optimum. Prorektor dodał również, że uczelnia rozpoczęła procedurę włączenia w strukturę Uniwersytetu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sulechowie. Konsolidacja uczelni (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki Szkolnictwa Wyższego z 16.12.2016 roku) zagwarantuje stabilną sytuację finansową Uniwersytetu na kolejne 5 lat. Jeżeli zaś chodzi o podział dotacji podstawowej wewnątrz uczelni, głosy dziekanów poszczególnych wydziałów Uniwersytetu Zielonogórskiego są podzielone. Niektórzy z nich opowiadają się za zastosowaniem nowego algorytmu w całości, inni natomiast - ze względu na przewidywaną stratę - sprzeciwiają się takiemu rozwiązaniu. W związku z tym władze Uczelni skłaniają się ku propozycji przyjęcia wartości parametru d_i na poziomie 1.

Dr hab. Grzegorz Urbanek, prof. UŁ (Uniwersytet Łódzki) poinformował, że wartość wskaźnika Student Staff Ratio dla UŁ wynosi obecnie 14,9 i jest bardzo zróżnicowana na poszczególnych wydziałach (od 5,5 do 40). Dla każdego wydziału opracowano rekomendowaną, docelową wartość tego wskaźnika.

Jeżeli zaś chodzi o podział dotacji wewnątrz Uniwersytetu przyjęto zasadę, że począwszy od 2018 roku środki dla wydziałów będą dzielone przy zastosowaniu nowego algorytmu.

Dr hab. Jerzy Halicki, prof. UwB powiedział, że w Uniwersytecie w Białymstoku zmniejszono limity przyjęć na studia o 30% - na wydziałach kształcących najwięcej studentów, o 20% - na wydziałach nieeksperymentalnych i o 10% na wydziałach eksperymentalnych. Uniwersytet kształci obcokrajowców na swoim wydziale zamiejscowym w Wilnie, co pozytywnie wpłynie na wartość składnika umiędzynarodowienia. W Uniwersytecie nie wprowadzono decentralizacji finansów, zatem środki na wydziały dzielone są zgodnie decyzją JM Rektora.

Prof. dr hab. Wiesława Miemiec (Uniwersytet Wrocławski) poinformowała, że wskaźnik SSR dla całego Uniwersytetu jest wysoki i wynosi 15,7. Jego zróżnicowanie na poszczególnych wydziałach jest bardzo duże (od 3 do 37). Dziekani wydziałów eksperymentalnych żądali zastosowania nowego, korzystnego dla nich algorytmu podziału dotacji. Pozostali zaś zdecydowanie sprzeciwiali się takiemu rozwiązaniu. W związku z tym władze uczelni podjęły decyzję o wypracowaniu własnego, wewnętrznego algorytmu podziału dotacji na 2017 rok. Zastosowano nowy algorytm ze wskaźnikiem Di równym 1.

Prof. dr hab. Danuta Dziawgo poinformowała, że w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu wskaźnik SSR wynosi 14,6. Dostosowując się do nowego algorytmu podziału dotacji władze uczelni zaplanowały m.in. stopniowe zmniejszanie limitu przyjęć kandydatów na kierunku prawo. W UMK co roku stosowany jest wewnętrzny algorytm podziału dotacji. Radykalne zastosowanie zasad ministerialnych spowodowałoby zbyt duże różnice w wysokości środków przyznawanych poszczególnym wydziałom.

Dr hab. Grzegorz Ślusarz, prof. UR poinformował, że wskaźnik SSR obliczony dla całego Uniwersytetu Rzeszowskiego wynosi 13,1 jednak dysproporcje pomiędzy wydziałami są bardzo duże (od 2 do 24). Przy zastosowaniu nowego algorytmu różnica wysokości przyznanych środków mogłaby sięgnąć nawet 5 mln złotych. W związku z tym wypracowano wewnętrzny algorytm dostosowany do specyfiki poszczególnych wydziałów.

Prof. dr hab. Andrzej Tarlecki (Uniwersytet Warszawski) powiedział, że do podziału wewnętrznego dotacji w UW stosowany jest algorytm ministerialny z niewielkimi zmianami opracowanymi na potrzeby Uczelni. Nacisk na wysoką jakość kształcenia i badań naukowych to jedyne - stosowane w UW od lat - działanie dostosowawcze.

Prof. dr hab. Janusz Słodczyk poinformował, że wartość wskaźnika SSR dla Uniwersytetu Opolskiego jest zbliżona do optymalnej i wynosi 13,1. Prorektor dodał również, że środki dzielone są centralnie w zależności od potrzeb poszczególnych wydziałów.

Prof. dr hab. Waldemar Gos przekazał, że wartość wskaźnika SSR w Uniwersytecie Szczecińskim wynosi 13,6. Wewnętrzny podział dotacji ministerialnej następuje według nowego algorytmu, jednak dla wszystkich wydziałów przyjęto wartość wskaźnika dostępności dydaktycznej na poziomie 1.

Prof. UAM dr hab. Tadeusz Wallas powiedział, że w Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu sytuacja jest dobra, ponieważ poziom wskaźnika SSR wyniósł 12,9. Spośród wszystkich wydziałów tylko jeden ma kategorię naukową B (dwa - A+, pozostałe A). Do wewnętrznego podziału dotacji zastosowano dotychczasowe zasady (90% środków przekazywane jest wydziałom, reszta pozostaje do centralnej dyspozycji). Stała przeniesienia z roku poprzedniego przy podziale wewnętrznym wynosi 80%. Przyjęto, że rok 2017 będzie czasem na zredukowanie kosztów generowanych na niektórych wydziałach i dostosowanie się do nowego algorytmu podziału dotacji.

Dr hab. Zbigniew Bukowski, prof. nadzw. (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy) poinformował, że wartość wskaźnika di nie wymaga żadnych działań ze strony Uczelni. Rekrutacja na studia została utrzymana na ubiegłorocznym poziomie. W UKW dotychczas nie wprowadzono decentralizacji finansów.

Dr hab. prof. UŚ Michał Daszykowski zaznaczył, że wartość współczynnika SSR w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach oscyluje wokół 13. Władze Uczelni nie podejmują zatem żadnych decyzji związanych z wielkością rekrutacji na studia. Największy nacisk kładziony jest na podniesienie jakości badań i kategorii naukowej wydziałów. W UŚ obowiązuje centralne zarządzanie finansami.

Ks. prof. UKSW dr hab. Maciej Bała stwierdził, że ze względu na wysoką wartość wskaźnika SSR (23) w UKSW podjęte zostały najbardziej radykalne kroki. Limity przyjęć kandydatów na studia zostały obniżone o 40%. Ponadto utworzono specjalny fundusz służący wzmocnieniu wymiany międzynarodowej pracowników i studentów. Liczba zajęć zleconych została poddana głębokiej analizie. W UKSW do wewnętrznego podziału dotacji przyjęto nowy algorytm z wartością wskaźnika dostępności dydaktycznej na poziomie średniej dla całego Uniwersytetu.

Dr hab. Barbara Zbroińska, prof. UJK poinformowała, że wartość wskaźnika SSR w Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach jest optymalna, ponieważ wynosi 13. Sprawa wewnętrznego podziału dotacji (ze względu na różnicę stanowisk dziekanów poszczególnych wydziałów) została odłożona w czasie. Uniwersytet stawia na rozwój osiągnięć naukowych oraz poprawę oceny parametrycznej jednostek. Połączenie UJK z PWSZ w Sandomierzu gwarantuje stabilizację finansową Uniwersytetu na kolejne 5 lat.

Prof. dr hab. Jacek Popiel powiedział, że w Uniwersytecie Jagiellońskim podjęto decyzję o premiowaniu wysokiej jakości naukowej jednostek oraz pozycji kierunku studiów w rankingu Perspektyw. Oznacza to, że wewnętrzny algorytm podziału dotacji w UJ będzie miał wyraźnie pro jakościowy charakter.

Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM poinformował, że w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie wartość wskaźnika SSR wynosi 12,3. Jest ona bardzo zróżnicowana na poszczególnych wydziałach. Przyznana Uczelni dotacja podstawowa podlega tzw. podziałowi pierwotnemu. Zostają z niej wyodrębnione środki na finansowanie: administracji centralnej, kół naukowych, Akademickiego Centrum Kultury, rozwoju naukowego pracowników, remontów itp. Reszta jest dzielona na wydziały według nowego algorytmu ze wskaźnikiem di na poziomie 1.

Prof. dr hab. Jerzy Węclawski zaznaczył, że współczynnik SSR obliczony dla Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej wynosi 12,1. Podział dotacji pomiędzy wydziały odbędzie się według nowego ze algorytmu wskaźnikiem di równym 1. Podobnie jak w latach ubiegłych, dla wsparcia niektórych wydziałów zostaną utworzone tzw. „fundusze solidarnościowe”.

Dr hab. Paweł Smoleń, prof. KUL poinformował, że zarządzanie finansami w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim ma silnie scentralizowany charakter. W związku z tym ministerialny algorytm podziału dotacji nie przekłada się na podział środków wewnątrz uczelni. Zgodnie z obowiązującym prawem oraz zawartymi porozumieniami KUL ma obowiązek utrzymania tzw. kierunków misyjnych (np. filozofia, teologia, prawo kanoniczne). Wskaźnik SSR dla całej uczelni jest korzystny i oscyluje pomiędzy 12 a 13.

Przewodniczący UKF przeszedł do realizacji kolejnego punktu porządku obrad pn. *Finansowanie uczelni w trzech projektach ustawy o szkolnictwie wyższym*.

Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM przedstawił i omówił prezentację z propozycjami finansowania uczelni wyższych, zawartymi w trzech projektach założeń do ustawy o szkolnictwie wyższym. Przewodniczący poprosił prof. dr. hab. Mirosława Szredera o notowanie kwestii, na podstawie których UKF opracuje swoje stanowisko. Po przedstawieniu prezentacji Przewodniczący UKF otworzył dyskusję.

Prezentacja dr. hab. Mirosława Gornowicza, prof. UWM pt.: *„Finanse w projektach założeń do ustawy o szkolnictwie wyższym”* stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

Prof. dr hab. Mirosław Szreder (Uniwersytet Gdański) stwierdził, że Komisja w pierwszej kolejności powinna wyrazić swój stosunek do wielkości środków, jakie budżet państwa przeznacza na naukę i szkolnictwo wyższe. Bez wzrostu nakładów w stosunku do PKB przeprowadzenie reformy nauki i szkolnictwa wyższego (niezależnie od wyboru wariantu) nie będzie skuteczne.

Dr hab. Barbara Zbroińska, prof. UJK (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) wyraziła opinię, że (proponowany w jednym z projektów) podział uczelni na badawcze, badawczo-dydaktyczne i dydaktyczne może spowodować ogromne straty. Uniwersytety bardzo dużo zainwestowały w rozwój nowoczesnej infrastruktury i aparatury badawczej. Włączenie ich do grupy uczelni dydaktycznych grozi marnotrawstwem tego potencjału.

Prof. dr hab. Jacek Popiel (Uniwersytet Jagielloński) stwierdził, że potrzeba wzrostu nakładów na szkolnictwo wyższe i naukę w stosunku do PKB musi być wyraźnie zaakcentowana w stanowisku Komisji. Spełnienie tego postulatu jest warunkiem wprowadzenia zmian proponowanych w przedstawionych projektach.

Dr hab. Anna Giza-Poleszczuk, prof. UW (Uniwersytet Warszawski) poparła wypowiedzi przedmówców. Dodała również, że sama zmiana zapisów ustawy o szkolnictwie wyższym nie spowoduje większej aktywności samorządów i przedsiębiorców w finansowaniu uczelni. W stanowisku UKF należałoby również zaznaczyć, że finansowanie szkolnictwa wyższego musi zapewniać stabilność i przewidywalność tak, żeby każda uczelnia miała szansę wykorzystać posiadane zasoby. Uczelnie muszą mieć możliwość strategicznego zaplanowania profilu swojej działalności w perspektywie kilku lub nawet kilkunastu lat. Zdaniem prof. A. Giza-Poleszczuk propozycje zmian zawarte w trzech projektach ustawy są tak skomplikowane, że ich wdrożenie, a nawet ustawowe zapisanie będzie bardzo trudne.

Prof. dr hab. Janusz Słodczyk poparł ideę wzrostu nakładów na finansowanie szkolnictwa wyższego i nauki oraz zwiększenia aktywności samorządów w finansowaniu uczelni. Natomiast do podziału uczelni na trzy kategorie odniósł się sceptycznie. Zdaniem Prorektora Uniwersytetu Opolskiego zaproponowane różnicowanie jednostek spowoduje koncentrację środków w najsilniejszych ośrodkach badawczych.

Prof. dr hab. Mirosław Szreder (Uniwersytet Gdański) powiedział, że Jego zdaniem, zróżnicowanie uczelni oraz stanowisk jest dobrym pomysłem.

Dr hab. Grzegorz Ślusarz, prof. UR (Uniwersytet Rzeszowski) uznał, że podział uczelni na trzy typy spowoduje obniżenie finansowania ośrodków niezakwalifikowanych do grupy badawczych.

Prof. dr hab. Andrzej Tarlecki zgodził się, że reforma szkolnictwa musi być powiązana ze wzrostem nakładów z budżetu państwa. Jeśli zaś chodzi o dyskutowany podział uczelni, Prorektor Uniwersytetu Warszawskiego stwierdził, że wszelkie decyzje prawno-administracyjne w tej sprawie są zbędne. Uczelnie podzielą się same. Zdaniem prof. A. Tarleckiego najkorzystniejsze dla uniwersytetów byłoby pozostawienie dotacji ministerialnej dzielonej według obowiązującego algorytmu oraz uruchomienie dodatkowych, długofalowych, dużych strumieni finansowych na rozwój najlepszych kierunków studiów i najlepszych badań naukowych. Prorektor poparł również ideę finansowania akademickich badań naukowych w ramach *Narodowego Programu Doskonałości Naukowej* i programu *Milion za Milion*.

Prof. dr hab. Waldemar Gos (Uniwersytet Szczeciński) zwrócił uwagę, że kształcenie jest istotnym elementem misji uniwersytetów, zatem z definicji należą one do grupy dydaktyczno-badawczych. Dotacja podstawowa jest uczelniom obecnie przyznawana na prowadzenie działalności dydaktycznej. Tymczasem, w świetle przedstawionych propozycji, można odnieść wrażenie, że działalność naukowo-badawcza będzie miała istotny wpływ na wysokość przyznawanych środków. W stanowisku UKF należałoby zatem zawrzeć postulat zdefiniowania stawianych uczelniom zadań z jednoczesnym określeniem szczegółowych zasad ich finansowania.

Prof. UAM dr hab. Tadeusz Wallas zwrócił uwagę, że bez zwiększenia nakładów na naukę Polska gospodarka będzie miała „peryferyjny” charakter, a wskaźnik innowacyjności pozostanie na obecnym poziomie. Stanowisko Komisji powinno zawierać oczekiwanie przedstawienia perspektywy dojścia do finansowania badań na poziomie przynajmniej 0,5% PKB. Należy wyraźnie zaznaczyć, że warunkiem rozwoju oraz właściwego planowania działalności uczelni jest stabilność. Powinna ona dotyczyć zarówno źródeł finansowania, jak i kryteriów przyznawania kategorii naukowych.

Dr hab. Andrzej Pieczyński, prof. UZ stwierdził, że przedstawione projekty założeń do nowej ustawy o szkolnictwie wyższym budzą pewne wątpliwości. Jest w nich np. mowa o wyodrębnieniu uczelni badawczych, z drugiej zaś strony pojawiło się hasło tworzenia uniwersytetu na bazie połączonych jednostek Polskiej Akademii Nauk. Prorektor Uniwersytetu Zielonogórskiego dodał, że należałoby zwrócić uwagę na formalno-prawne możliwości wsparcia finansowego uczelni przez władze samorządowe. Obecnie obowiązujące przepisy w znacznym stopniu ograniczają te możliwości.

Dr hab. Paweł Smoleń, prof. KUL zaznaczył, że zwiększenie środków na szkolnictwo wyższe powinno być zapisane w stanowisku UKF jako warunek przeprowadzenia reformy. Zdaniem Prorektora Komisja powinna negatywnie odnieść się do proponowanego różnicowania uczelni. Należałoby natomiast zwrócić uwagę, że w obecnym algorytmie podziału dotacji występują wskaźniki o charakterze jakościowym i uwzględniające działalność badawczo-rozwojową. Komisja powinna również negatywnie odnieść się do polityki zmierzającej do umieszczenia polskich uczelni na liście szanghajskiej za wszelką cenę.

Prof. dr hab. Jerzy Węclawski (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej) zaproponował, by stanowisko UKF składało się z dwóch części. Pierwsza z nich powinna zawierać informację, że środowisko akademickie w dużym stopniu krytycznie odnosi się do przedstawionych projektów założeń do „ustawy 2.0”. Natomiast w drugiej części dokumentu powinny znaleźć się uwagi wynikające z przebiegu dyskusji UKF.

Dr hab. Zbigniew Bukowski, prof. nadzw. (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy) uznał, że zawarte w projektach propozycje zasad finansowania nie sprzyjają osiągnięciu podstawowego celu reformy, który został określony jako zrównoważony, odpowiedzialny rozwój szkolnictwa wyższego. Prorektor stwierdził również, że postulat zwiększenia nakładów na finansowanie szkolnictwa wyższego powinien być uzasadniony:

- relatywnie niskim poziomem wynagrodzeń osób rozpoczynających pracę,
- pogłębiającym się uzależnieniem wyniku finansowego uniwersytetów od wartości sprzedanego majątku.

Prof. dr hab. Danuta Dziawgo zaznaczyła, że w przedstawionych założeniach brakuje konkretnych propozycji dotyczących finansowania szkolnictwa wyższego. Zostały one zapisane w formie ogólnikowych haseł. Propozycje zmian powinny zawierać strategię rozwoju szkolnictwa wyższego i nauki opartą na klarownym systemie finansowania. Prorektor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu zaznaczyła również, że kompleksowo powinny być uregulowane trzy ustawy: o szkolnictwie wyższym, o stopniu i tytule naukowym oraz o zasadach finansowania nauki.

Przewodniczący UKF poprosił prof. dr. hab. Mirosława Szredera o zaproponowanie wniosków z przeprowadzonej dyskusji.

Prof. dr hab. Mirosław Szreder odczytał opracowane w punktach tezy, stanowiące zarys stanowiska Uniwersyteckiej Komisji Finansowej:

1. Niezależnie od konkretnych rozwiązań ustawowych o skuteczności zmian w sferze nauki i szkolnictwa wyższego zdecyduje wielkość środków budżetowych przeznaczonych na naukę i szkolnictwo wyższe.
2. Stabilność i przewidywalność systemu kategoryzacji jednostek oraz źródeł i zasad finansowania stanowią ważne cechy systemu sprzyjającego rozwojowi uczelni.
3. Dotacja z budżetu państwa (niezależnie od zwiększania udziału samorządów i przedsiębiorstw) pozostanie podstawowym źródłem finansowania szkolnictwa wyższego i nauki. Oznacza to konieczności szybkiego osiągnięcia udziału wydatków na szkolnictwo wyższe i naukę w stosunku do PKB na poziomie krajów wysokorozwiniętych.
4. Należy stworzyć mechanizmy motywowania samorządów do finansowego zaangażowania w kształcenie na poziomie szkół wyższych oraz w działalność badawczą.

5. Administracyjny podział uczelni na: dydaktyczne, dydaktyczno-naukowe i naukowe spowoduje marnotrawstwo dotychczasowych zasobów ludzkich i materialnych. Należy oczekiwać, że podział taki dokona się w pewnym sensie w sposób naturalny. Natomiast jedność nauki i dydaktyki nie powinna być burzona administracyjnymi decyzjami.
6. Potrzebne są długookresowe programy finansowania badań naukowych. Uczelnie powinny mieć zapewnione znaczne koszty pośrednie z realizacji projektów badawczych, zwłaszcza projektów celowych, specjalizacyjnych. Od tego zależy m.in. możliwość utrzymania i rozwoju aparatury i infrastruktury badawczej.
7. Uczelnie powinny zostać uwolnione od ścisłych regulacji dotyczących gospodarki finansowej. Uelastycznienie obowiązujących w tej sferze rygorów jest ważnym czynnikiem zwiększenia efektywności wydatkowanych środków.
8. W niektórych zapisach trzech propozycji założeń do nowej ustawy dostrzegamy próby przekierowania funduszy przeznaczonych na działalność dydaktyczną na finansowanie badań naukowych.

Prof. dr hab. Jacek Popiel dodał, że stanowisko UKF powinno zawierać postulat pilnego określenia strategii finansowania Polskiej Akademii Nauk, instytutów badawczych i uczelni niepublicznych. Należałoby również uporządkować zasady finansowania kierunków medycznych i artystycznych.

W efekcie przeprowadzonej dyskusji i późniejszych konsultacji zostało opracowane „*Stanowisko Uniwersyteckiej Komisji Finansowej Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich w sprawie finansowych aspektów w projektach założeń do „ustawy 2.0”*” stanowiące załącznik nr 4 do protokołu.

Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM przeszedł do realizacji kolejnego punktu porządku obrad tj. *Wstępnej oceny sytuacji finansowej i wyniku finansowego uczelni w 2016 roku.*

Z przesłanych przez uczelnie informacji wynika, że dwa Uniwersytety (Rzeszowski i Śląski) zamknęły 2016 rok z niewielką (poniżej 600 tys. zł) stratą. W pierwszym przypadku przyczyną tego stanu były wysokie koszty utrzymania Wydziału Lekarskiego. W drugim zaś nastąpił znaczny wzrost wydatków ogółem. Ponadto w 2016 roku Uniwersytet Śląski nie uzyskał przychodów ze sprzedaży majątku.

Najlepsze wyniki finansowe w 2016 roku odnotowały Uniwersytety: Warmińsko-Mazurski, Jagielloński, Warszawski i UAM w Poznaniu.

13 z 19 Uniwersytetów odnotowało spadek wyniku z podstawowej działalności operacyjnej w porównaniu do roku poprzedniego. Wynik ten poprawiły natomiast: Katolicki Uniwersytet Lubelski, UMCS w Lublinie, UWM w Olsztynie, Uniwersytet Opolski, Uniwersytet Szczeciński i Uniwersytet Zielonogórski.

Prorektorzy podkreślali, że niepokojącym zjawiskiem od lat pozostaje uzależnienie wyniku finansowego uczelni od wartości sprzedanego majątku. W związku z tym Komisja podjęła decyzję o wyraźnym zaakcentowaniu tego problemu w „*Analizie ekonomicznej uniwersytetów publicznych*”, przygotowywanej corocznie na potrzeby UKF.

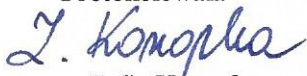
Kończąc obrady UKF dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM poinformował, że następne posiedzenie Komisji odbędzie się w dniach 22-24 czerwca w Uniwersytecie Rzeszowskim. Deklarację organizacji kolejnych posiedzeń złożyli prorektorzy:

- Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (październik 2017 r.),
- Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (kwiecień 2018 r.),

- Uniwersytetu w Białymstoku (czerwiec 2018 r.).

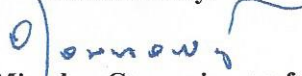
Przewodniczący UKF podziękował członkom Komisji za udział w obradach i przekazał pozdrowienia od prof. dr. hab. Bogdana Gregora (przewodniczącego poprzedniej kadencji) oraz dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów MNiSzW Jarosława Oliwy.

Protokołowała

mgr Zofia Konopka

Przewodniczył

dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM